

Voss herad

Årsmelding 2022, 1. tertial 2023 og Økonomiplan 2024-2027

Heradsstyret 20.juni 2023

v/ Liv Myklebust og Ingvild Bogetvedt

VOS2
❖ bygd for sterke opplevingar

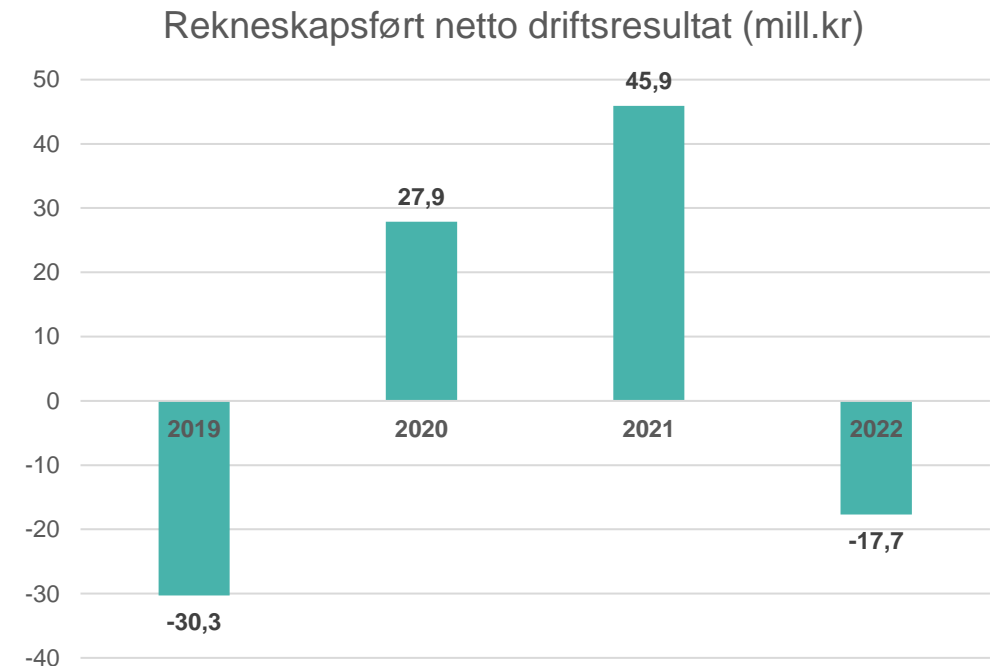
Voss herad

Årsmelding 2022

VOS2
❖ bygd for sterke opplevingar

Rekneskap drift 2022

- Voss herad har fått eit vesentleg dårlegare driftsresultat enn venta
 - Budsjettert netto driftsresultat: 41 mill. kr
- Dårligare resultat → bruk av disposisjonsfond → redusert handlingsrom for framtida
- Det er store avvik i tenesteområda
 - Eingongsutgifter
 - Fleire store tenesteområde har meirforbruk i høve budsjett

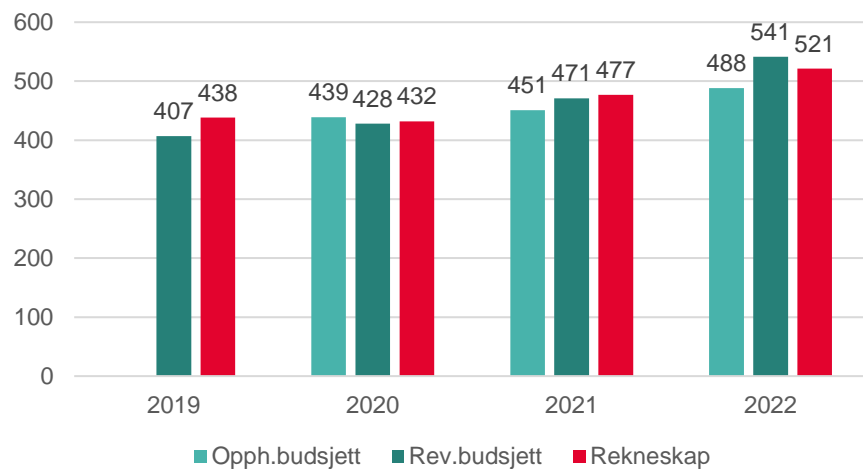

Finansielle måltal

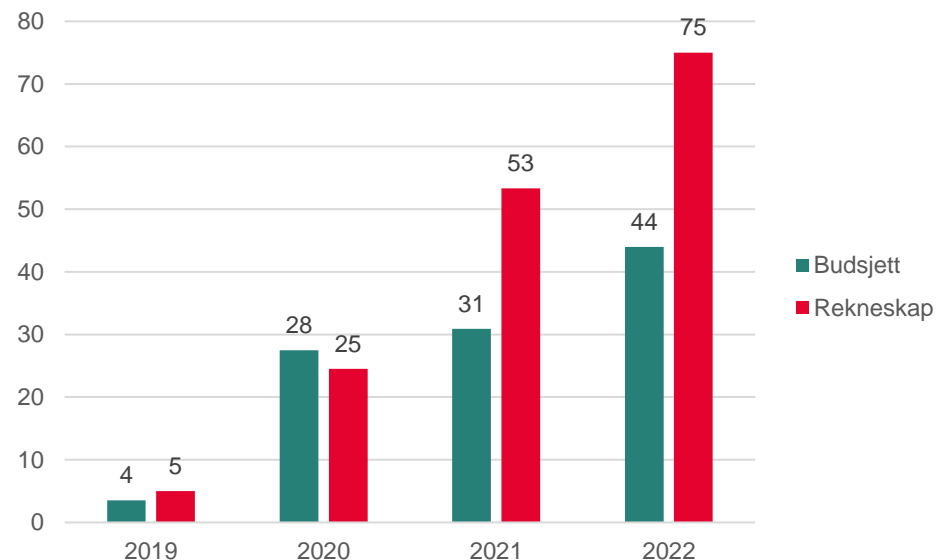
	2019	2020	2021	2022	Mål
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	-2,1 %	2,1 %	2,88 %	-1 %	3 %
Netto driftsresultat	-30,3 mill.kr	27,9 mill.kr	45,9 mill.kr	-17,7 mill.kr	
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	4,6 %	4,2 %	7,8 %	5 %	7 %
Disposisjonsfond ved slutten av året	66,6 mill.kr	63 mill.kr	123 mill.kr	93 mill.kr	
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	58,6 %	58,2 %	53,8 % (lågare på grunn av auke i ubrukte lånemidler)	52,4 %	65 %
Total lånegjeld		1 372 802 332	1 426 067 563	1 398 383 193	

Skatt og inntektsutjamning

Skatt inntekt og formue Voss 2019-2022 (mill.kr)

Inntektsutjamning Voss 2019-2022 (mill.kr)

- Skattevekst 2021 til 2022:
 - Landet: 12,7 %
 - Voss 9 %

Analyse rekneskap 2022

- Inntekter

- Rammetilskot
- Refusjon sjukeløn
- Eigedomsskatt
- Refusjon frå andre og kommunar
- Renteinntekter

- Utgifter

- Faste løner
- Renteutgifter

- Utgifter

- Husleige (Meirutgifter tilpassing av bygg Knutepunktet)
- Handtering fråvær (vikar, overtid, innleige)
- Straum
- Vedlikehald
- Brøyting
- Løn lærarar
- Stønad buutgifter og livsopphald
- Lisensar og IT-utstyr
- Negativ fondsbruk sjølvkostområda
- Tapsføring refusjon sjukeløn

- Inntekter

- Refusjon fylkeskommunen

Resultat per teneste- område (i 1000 kr)

	Rev. budsjett 2022	Rekneskap 2022	Avvik i kr	
Administrasjon og leing	82 409	87 131	- 4 722	Utgifter til flaum, gatelys, lisensar, straum
Plan, næring og forvaltning	24 751	39 769	- 15 018	Tilskot Kraftfondet
Samferdsel	35 293	37 107	- 1 814	
Eigedom og bustad	30 202	21 159	9 043	Løn ført på anna tenesteområde
Brann og ulukkesvern	13 733	15 435	- 1 702	
Vatn, avlaup og renovasjon	- 13 766	- 4 413	- 9 353	Prisvekst og lågare inntekter
Politisk styring	7 740	7 244	496	
Finansielle postar/økonomi	- 90 882	- 110 349	19 467	Premiefond, pensjon
Grunnskule	236 344	289 308	- 52 964	Husleige, kjøp av tenester, lisensar, strøke bruk av disp.fond, fastløn
Barnehage	154 887	160 660	- 5 772	Tilskot til private, bemanningsnorm.
Barne- og familietenestene	67 049	77 019	- 9 970	Ekstrarekning Knutepunkt, tiltak og bruk av eksterne
Integrering og vaksenopplæring	9 669	15 753	- 6 084	Mindre refusjon frå stat
Helse	50 039	59 212	- 9 172	Husleige, innleige, lisensar, utstyr
Omsorg	402 751	426 854	- 24 103	Vikarhandtering, innleige, husleige, mat, vedlikehald, refusjon sjukeløn, pensjon
Sosialtenester	53 944	61 265	- 7 322	Sosial stønad, husleige
Kultur og fritid (inkl.kyrkja)	46 505	51 027	- 4 522	Vedlikehald bygg, feilbudsjettering av fondsbruk til servicebygg
Sum løyvingar drift, netto	1 110 666	1 234 178	- 123 513	

Investeringar

- Investeringar i varige driftsmidlar: 223,4 mill.kr
- Nytt låneopptak: 0 kr
- Større prosjekt: idrettsfløy, kommunalt kjøkken, vatn og avløp, Vangen skule og aktivitetsparken

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Rekneskap 2022	Awik i kr
Investeringar i varige driftsmidlar	82 330	163 194	179 530	223 360	-43 830
Tilskot til andre sine investeringar	0	0	420	422	-2
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	2 910	3 400	3 169	3 169	0
Utlån av egne midlar	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	398	0	0	742	-742
Sum investeringsutgifter	85 638	166 594	183 119	227 692	-44 574
Kompensasjon for meirverdiavgift	-12 581	-32 328	-36 360	-35 581	-779
Tilskot frå andre	-30 033	-2 500	0	-30 293	30 293
Sal av varige driftmiddel	-7 284	0	0	-1 824	1 824
Mottatte avdrag på utlån av egne middel	-14 750	0	0	0	0
Bruk av lån	-6 171	-124 866	-106 175	-116 976	10 801
Sum investeringsinntekter	-70 819	-159 694	-142 535	-184 674	42 139

Andre forhold

- Likestilling
 - Generelt sett: 77 % kvinner og 23 % menn
 - Tre øvste leiarnivåa: 18 kvinner og 14 menn
- Sjukefråvær 2022: 10 % (mål om 7,2%)
- Folketal: opp 269 stykk – til 16 144
- Internkontroll – implementering av system
 - 1 640 avvik
- Lærlingar: 18 (17 i 2021)
- Korona
 - Nær 34,5 mill.kr i meirutgifter
 - 25,5 mill.kr i tilleggsløyving + skatteinntekter
- Flaum
- Flyktningar
 - 163 busett
- Klima
 - Klimabudsjett
 - Vossaklima 2030
- Planarbeid
 - (SNU, Voss i vekst, Vossaklima 2030 m.m)

Voss herad

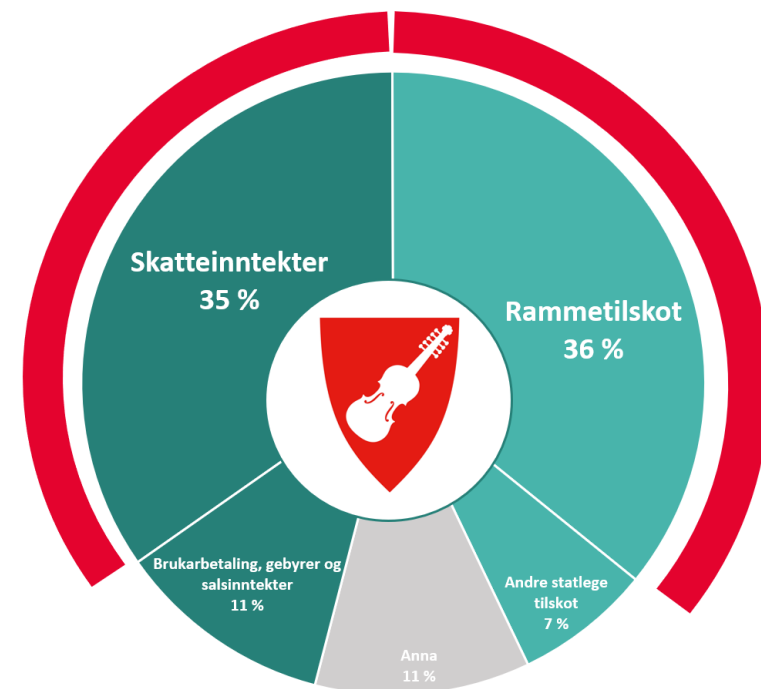
1. Tertial 2023

VOS2
bygd for alle

Status etter april 2023

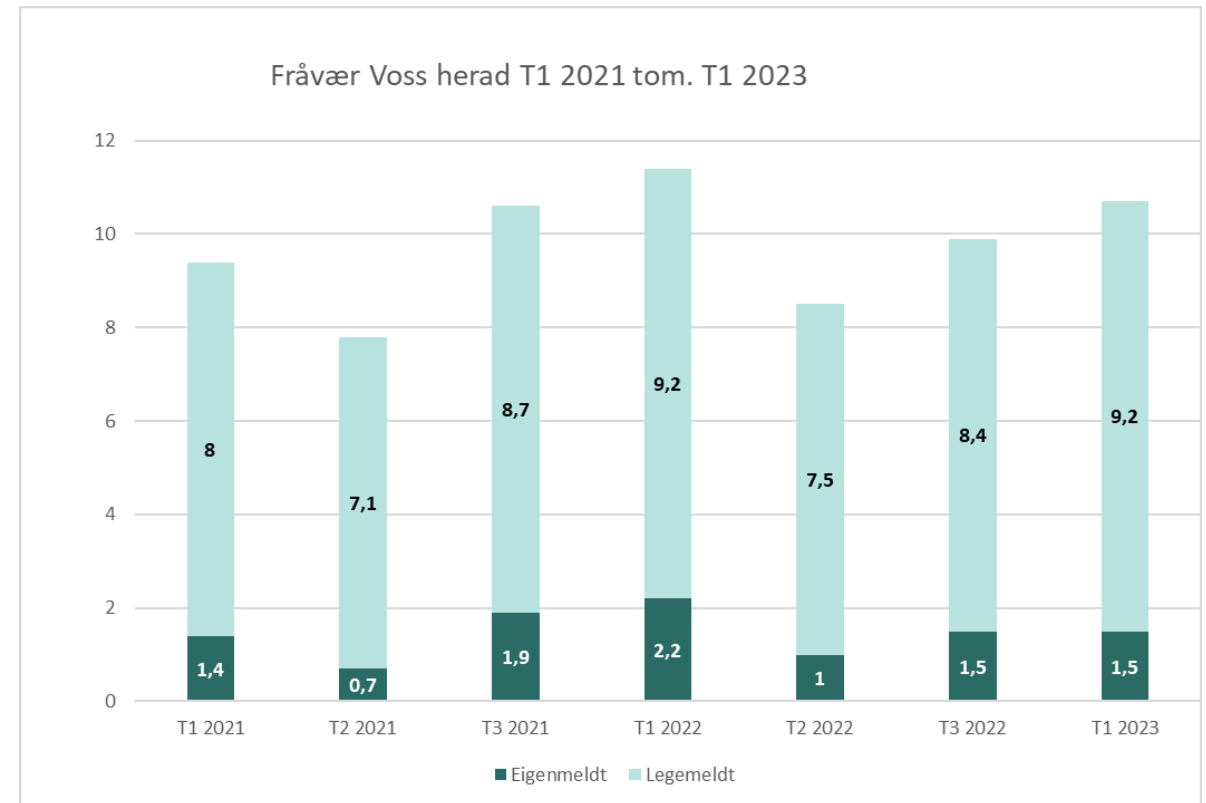
Oppsummering:

- Høg prisvekst, utfordringar med bemanning, auke i sosial stønad og flyktinghandtering
- Revidert nasjonalbudsjett 2023
 - Redusert trekk for kraftinntekter
 - Auke i skatteinntekter
 - Auka rammetilskot
- Forventa meirinntekter i år
 - Tilskot til integrering og auke i utbytte
- Forventa meirforbruk ved årsslutt

Status etter april 2023

- Avvik etter 1. tertial ligg på omtrent -5,4 mill. kr
 - Avvik for tenesteområda = -34,8 mill. kr
 - Forbruk i tenesteområda på omtrent 44% av totalbudsjett
 - Meirinntekter på omtrent 29 mill. kr gjer resultatet betre – men er ikkje reelt
- Sjukefråværet har auka sidan førre tertial, men er lågare totalt sett enn etter 1. tertial 2022
 - Lågare eigenmeldt samanlikna med 1T 2022 kan henga saman med lågare korona-relatert fråvær

Status etter april 2023

- Ligg an til meirforbruk innafor fleire tenesteområde
 - Prognose for året (med omsyn til budsjettjusteringar som er lagt fram i rapporten):
 - Meirforbruk på 42,6 mill. kr
 - Med budsjettjusteringar som er foreslått i rapporten vert forventet positivt netto driftsresultat på 28,6 mill. kr, i prosent av driftsinntekter = 1,6% (mål = 3%)

	Bud. hittil	Rekn. hittil	Avvik hittil	Rev. bud. 2023	Avvik prognose i kr	Forslag til budsjettjustering
Administrasjon og leing	35 730	37 090	-1 360	91 036	0	2 558
Plan, næring og forvaltning	9 348	9 868	-520	27 945	0	0
Samferdsel	11 327	12 002	-675	27 348	0	5 300
Eigedom og bustad	13 123	12 846	276	36 231	0	1 500
Brann og ulukkesvern	5 224	5 009	215	14 357	0	0
Vatn, avlaup og renovasjon	-1 755	-4 545	2 790	-12 654	0	0
Politisk styring	3 624	2 682	941	10 327	0	0
Finansielle postar/økonomi	-23 677	-18 081	-5 597	-152 481	0	0
Grunnskule	98 824	106 102	-7 278	259 948	-6 000	17 193
Barnehage	57 516	55 867	1 649	163 031	-4 500	829
Barne- og familietenestene	28 686	29 613	-926	72 716	-2 000	2 077
Integrering og vaksenopplæring	4 362	7 910	-3 549	8 181	-8 000	5 850
Helse	17 143	23 784	-6 641	52 757	-5 500	4 019
Omsorg	159 346	165 376	-6 029	410 578	-3 550	3 151
Sosialtenester	18 964	30 033	-11 069	54 806	-12 000	14 143
Kultur og fritid (inkl.kyrkja)	23 362	20 389	2 974	53 795	-1 100	7 565
Sum løyvingar drift, netto	461 147	495 945	-34 798	1 117 921	-42 650	64 186

Framlegg til revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2023

- Auke i pris- og lønsvekst
 - Deflator 3,7 % → 5,2 %
- Auke i rammetilskot
 - For å dekke prisvekst: 10 mill.kr
 - Redusert trekk for kraftinntekter: 87 → 60 (estimat) → 20 mill.kr. Kan auka rammetilskot med 40 mill. kr
- Skattevekst på grunn av høg sysselsetting og lønsvekst – 4 mrd nasjonalt
 - Voss: rådmann tilrår å auka med 20 mill.kr – forsiktig anslag

Budsjettjusteringar

Driftstiltak	
Tiltak	Beløp 2023
Auka budsjettbehov lønsreserve	4 480 002
Basistilskot fastlegeteneste	3 000 000
Bolstad bhg HST 60/19, forlenga leigeavtale	329 000
Brøyting og strøing	2 000 000
Gratis SFO for 2.klasse	1 500 000
Heving av fotballbanar	5 000 000
IT-utstyr grunnskule	500 000
Lisensar grunnskule	1 500 000
Ny budsjettmodell grunnskule	7 492 998
Prisvekst husleige knutepunktet	2 200 000
Reduserte leigeinntekter tinghus 2	1 208 000
Sjukaheimslegar	600 000
Støttepersonell Voss legekontor	700 000
Utbetaling til kyrkja	840 000
Vegljos/gatelys ikkje lenger avrekna mot utbytte	4 650 000

Auke i inntekter: 76 mill. kr

- Redusert trekk i rammetilskot (kraftinntekter) 40 mill. kr
- Rammetilskot 10 mill. kr
- Skatteinntekter 20 mill. kr
- Utbytte og renteutgifter 10 – 4 mill. kr

Rebudsjettering kraftinntekter	
Tiltak	Beløp 2023
Uteområde Villa Gjerdebu	600 000
Takheisar institusjon	1 700 000
Velferdsteknologi og sjuke signalanlegg Vetleflaten	2 000 000
Medisinrom på Vetleflaten	400 000
Elektrisk varebil til Reinhaldsavdelinga	400 000
Kinoframvisar	1 100 000
Overføring til KFet	800 000
Prisvekst sosial stønad	3 000 000
Overføring til investering	20 000 000
Auka avsetning til disposisjonsfond	10 000 000

Budsjettjusteringar

Flyktningbudsjett

- Forventa meirinntekt frå integreringstilskot på om lag 20 mill. kr
- Opphøveleg budsjett la opp til mottak av 75 flyktningar
- Vedtak om å busetja 140 – auke i integreringstilskot
- Budsjettet vert justert opp med vekst i utgifter på om lag 24 mill. kr
 - 20 mill. vert dekkja med vekst i integreringstilskot
 - 4,2 mill. finansiert med reduksjon i avsett på fond

	Budsjett 2023	Endringar 1. Tertial	Nytt budsjett 2023
Administrasjon og leing	240 000		240 000
Eigedom og bustad	6 799 998	1 500 000	8 299 998
Grunnskule	2 623 899	4 500 500	7 124 399
Barnehage	714 361		714 361
Barne- og familieteneste	1 439 175	1 064 000	2 503 175
Integrering og vaksenopplæring	-1 268 836	5 850 000	4 581 164
Sosialtenester	9 247 630	10 546 500	19 794 130
Kultur og fritid	-	925 000	925 000
Sum	19 796 227	24 386 000	44 182 227

Budsjettjusteringar - investering

Investeringsprosjekt (i 1000-kr)			
Prosjekt	Opprinneleg budsjett	Rekneskap hiå.	Forslag til bud.endr. år 1
Myrkdalen VA-utbygging	66 000	1 391	-46 000
Hovudbrannstasjon	19 200	165	-14 200
Bokbuss	6 000	0	-4 200
Veginvestering/vegpakke	7 000	0	-1 000
Brynavollen anleggsavd bygg/eigedom	0	321	325
Dyrvedalsvegen Rekve - Røthe ved-anlegg	0	130	1 000
Diverse anleggsmaskiner	0	500	1 500
Vossest. oms.tun - carport heimesjukepleie og vaktmesterlager	0	29	1 625
Utskifting mannskapsbilar og tankbilar	500	0	4 200
Finnesvegen - Eskelandsvegen trafiksikringstiltak	0	685	6 250

Voss herad

Retningsgjevande Økonomiplan 2024-2027

Gjennomgang av rådmannen sitt framlegg

VOS2
bygd for alle

Mål og retning

Voss herad i 2030

«Voss er eit innovativt og inkluderande herad. Gjennom bevisst arbeid med samhandling har me fått til idéblanding på tvers av næringar, fag og profesjonar. Voss er attraktiv for tilflytting og etablering av verksemder, og er soleis eit sterkt regionsenter. Samspelet mellom grendene og sentrum gjev grunnlag for gjensidig utvikling og styrking av heile Voss.....

Dei kommunale tenestene har endra seg, men vossingane har vore med i endringsprosessane....

..Vossingane er stolte av bygda si, som har eit yrande fritidstilbod. »

3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET

God helse og livskvalitet

4 GOD UTDANNING

God utdanning

5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE

Likestilling mellom kjønnene

7 REN ENERGI TIL ALLE

Ren energi til alle

9 INDUSTRI, INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR

Industri, innovasjon og infrastruktur

10 MINDRE ULIKHET

Mindre ulikhet

11 BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN

Bærekraftige byer og lokalsamfunn

12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON

Ansvarlig forbruk og produksjon

13 STOPPE KLIMAENDRINGENE

Stoppe klimaendringene

14 LIVET I HAVET

Livet i havet

15 LIVET PÅ LAND

Livet på land

16 FRED, RETTFERDIGHET OG VELFUNGERENDE INSTITUSJONER

Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner

17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE

Samarbeid for å nå målene

Voss herad

Retningsgjevande økonomiplan 2024-2027

Omstilling for framtida

Rådmannen sitt framlegg

Grafikk og nøkkeltal

1 777 961

Totale driftsinntekter

3,3 %

Driftsresultat i prosent av driftsinntekter

16 266

Antall innbyggere

64 000

Renteutgifter

Sentrale kapittel

Omstilling for framtida →

Budsjettvedtak →

Økonomisk styring måltal →

Plangrunnlaget →

Hovudtala i budsjettforslaget →

- https://pub.framsikt.net/2024/voss/bm-2024-retningsgjevande_ekonomiplan_2024-2027/

Kommuneprop. 2024

Vekst i frie inntekter i 2024

5,6 - 5,9 milliardar kroner	Kommunar: 4,4 - 4,7 milliardar kroner	Fylkeskommunar: 1,2 milliardar kroner	
Demografi og pensjon: 5,1 milliardar kroner	Psykisk helse og rus: 150 millionar kroner	Nytt inntektssystem for fylkeskommunane: 300 millionar kroner	Kompensasjon for gradert basis: 100 millionar kroner

Nytt inntektssystem frå 2025

Saman med kommunane gjennom ei krevjande tid

Konsekvensar etter covid-19

Rekordstor meirskatteauke

Sterkare kostnadsauke

Flyktingar frå Ukraina

Kommunesektoren har stått stødig gjennom nye utfordringar

Foto: iStock, Colourbox, Torbjørn Tandberg

Auke i frie inntekter for Voss:

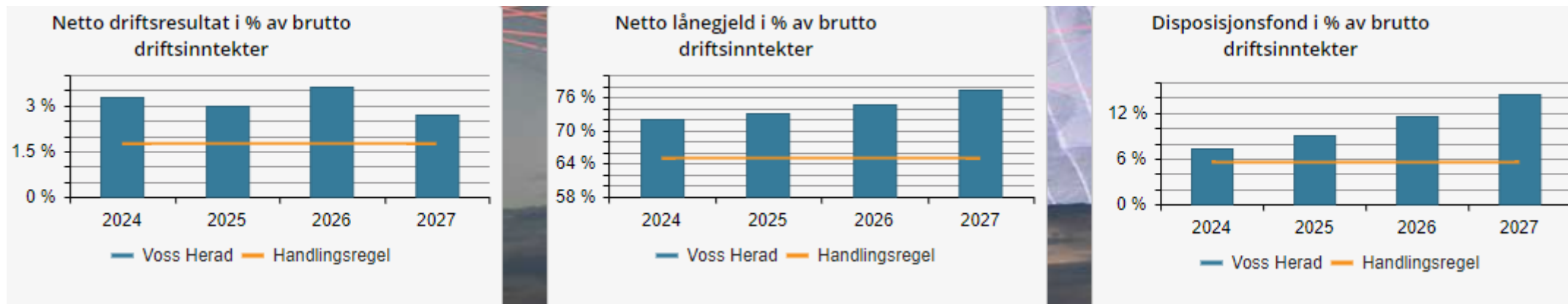
- Rammetilskot: 10 mill.kr årleg
- Inntektsutjamning: 10 mill.kr årleg
- Skatteinntekter: 20 mill.kr årleg

Måltal

Økonomiplanen er laga ut i frå å halda ønska nivå på måltala

Måltal	Minimum	Mål	Skildring
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,75 %	3 %	Syner om drifta er finansiert av inntektene for perioden.
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	5 %	7 %	Syner kor store reservar kommunen har. Bør vera minst 5 % av driftsinntektene
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	Ikkje relevant	65 % (kan vera 75-80 % i periodar)	Syner gjeldsgraden, der målsettinga er at denne er stabil over tid.

Utvikling måltal i økonomiplan 2024-2027

Hovudtrekk økonomisk plan

- Retningsgjevande økonomiplan
 - Gjev retning og rammer
 - Mange usikre faktorar – må oppdaterast til hausten for endeleg plan
- Vekst i frie inntekter er planlagd å nytta til å dekk
 - Demografiutgifter
 - Løns- og prisvekst
 - Fjerna fleire effektiviseringskrav innan oppvekst
 - Nokre styrkingar: ny tildelingsmodell grunnskule, sosial stønad, legeverksemd, brøyting og strøing, individuell jobbstøtte (IPS), jordmorstilling, medl.skap Bergen og omland friluftsråd og auka tilskot til Voss frivilligsentral

Nye tiltak, drift

Tiltak	Beløp i tusen kr.	Tenesteområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Auka demografiutgifter		Omsorg	12 000	12 000	20 000	20 000
Auka tilskot til Voss frivilligsentral		Kultur og fritid (inkl.kyrkja)	100	100	100	100
Auke i jordmorstilling		Barne- og familietenestene	500	500	500	500
Auke i omfang av sosial stønad		Sosialtenester	7 000	6 000	4 000	3 000
Brøyting og strøing		Samferdsel	2 000	2 000	2 000	2 000
Budsjettauke grunnskule, ny tildelingsmodell		Grunnskule	12 700	10 400	5 000	5 000
Fastlegeheimlar		Helse	3 500	3 500	3 500	3 500
Individuell jobbstøtte (IPS) 2 årsverk		Sosialtenester	1 300	1 300	1 300	1 300
Medlemskap i Bergen og omland friluftsråd		Kultur og fritid (inkl.kyrkja)	0	400	400	400
Sjukeheimsleger		Omsorg	600	600	600	600
Støttepersonell Voss legekantor		Helse	2 000	2 000	2 000	2 000
Venta prisvekst varer og tenester		Administrasjon og leing	2 000	2 000	2 000	2 000
Venta prisvekst varer og tenester		Barnehage	2 000	2 000	2 000	2 000
Venta prisvekst varer og tenester		Grunnskule	1 000	1 000	1 000	1 000
Venta prisvekst varer og tenester		Omsorg	3 000	3 000	3 000	3 000
Venta prisvekst varer og tenester		Samferdsel	3 600	3 600	3 600	3 600

Investering

- Vidareføring av mykje frå gjeldande plan
- Nokre prosjekt er justert i tid og prisestimat
- Største prosjekt: VA Myrkdalen, hovudbrannstasjon, høgdereskap brann, lokale interkommunal legevakt, barnehage Granvin, rehabilitering bygg
- Må oppdaterast til hausten
 - Realistisk plan for investeringar + finansiering
 - Langsiktig drifts- og investeringsplan

	Rekneskap 2022	Opph. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringar i varige driftsmidlar	223 360	314 263	323 950	84 625	106 513	119 488
Tilskot til andre sine investeringar	422	0	0	0	0	0
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	3 169	3 400	3 400	3 400	3 400	0
Utlån av egne midlar	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	742	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	227 692	317 663	327 350	88 025	109 913	119 488
Kompensasjon for meirverdiavgift	-35 581	-46 168	-45 550	-11 965	-16 303	-21 538
Tilskot frå andre	-30 293	-10 000	0	0	0	0
Sal av varige driftsmiddel	-1 824	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne middel	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-116 976	-214 095	-258 400	-62 660	-80 210	-97 950
Sum investeringsinntekter	-184 674	-270 263	-303 950	-74 625	-96 513	-119 488

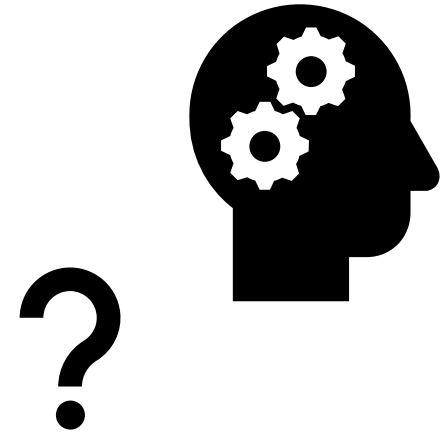
Fordeling til tenesteområda

Beløp i 1000

	Rekneskap 2022	Opph. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Administrasjon og leiling	87 131	91 036	84 036	83 206	82 786	82 786
Plan, næring og forvaltning	39 769	27 945	25 945	24 995	24 995	24 995
Samferdsel	37 107	27 348	32 208	31 908	31 908	31 908
Eigedom og bustad	21 159	36 231	38 697	35 075	29 675	29 675
Brann og ulukkesvern	15 435	14 357	14 077	13 877	13 877	13 877
Vatn, avlaup og renovasjon	-4 413	-12 654	-12 654	-12 654	-12 654	-12 654
Politisk styring	7 244	10 327	9 977	9 977	9 977	9 977
Finansielle postar/økonomi	-110 349	-142 481	-93 981	-81 481	-74 481	-69 481
Grunnskule	289 308	259 948	273 962	270 247	262 581	262 581
Barnehage	160 660	163 031	164 701	164 548	164 198	164 198
Barne- og familietenestene	77 019	72 716	70 313	69 809	68 747	68 747
Integrering og vaksenopplæring	15 753	8 181	22 081	23 924	16 898	13 898
Helse	59 212	52 757	57 935	57 973	57 973	57 973
Omsorg	426 854	410 578	424 174	423 860	430 960	430 960
Sosialtenester	61 265	54 806	71 106	65 623	58 660	57 660
Kultur og fritid (inkl.kyrkja)	51 027	53 795	50 815	50 515	49 715	49 715
Sum løyvingar drift, netto	1 234 178	1 127 921	1 233 392	1 231 402	1 215 815	1 216 815

Arbeid haust 2023

- Detaljbudsjett for 2024
- Oppdatering av driftsbudsjett
 - Rammetilskot – skatteinntekter
 - Integreringstilskot - Tenester til flyktingar
 - Statsbudsjett 6.oktober
- Utgreiingar
- Klimabudsjett
- Oppdatering av investeringsplan
- Alt heng saman – årsrekneskap – tertialrapport - budsjett

Vegen vidare

- Økonomiplan er retningsgivande for arbeid med årsbudsjett og set rammene
 - Formannskapet 8.juni
 - Voss heradsstyre 20.juni
- Årsbudsjett 2024 og Økonomiplan 2024-2027 vert vedteke i desember 2023
 - Utgreiingar og detaljering i løpet av hausten

